

Relats | Joan Josep Isern

Francesc Llinàs va guanyar el premi Roc Boronat amb 'Or cremat'

Joc de solitaris

Ja sé que no descobreixo res si dic que a la llarga, més enllà de la faramalla mediàtica que en un moment determinat pugui suscitar un premi, el prestigi d'un concurs literari només s'obté tenint molta cura de quines són les obres que, convocant-les rere convocària, va incorporant al seu palmarès. I això val tant per als premis de diguem-ne primera categoria (quinze?, vint com a molt?) com per als que podríem denominar de segon nivell. Una categoria

ria en què es poden incloure una bona part dels premis del nostre ecosistema cultural: aquells que potser no obren les seccions de cultura dels diaris de l'endemà de la seva proclamació però que tenen una trajectòria ja reconeguda, una organització solvent al seu darrere i una plasmació efectiva en forma de publicació -i distribució!- digna i competent de l'obra guanyadora.

El premi Roc Boronat de narrativa encaixa al cent per cent en aquest esquema. A hores d'ara ja pot exhibir

una carta de presentació amb deu edicions celebrades, compta a més a més amb la modèlica organització de l'ONCE que el patrocina i els llibres que el jurat premia surten al carrer avalats amb el segell prestigiós d'Edicions Proa.

En una línia similar

Trenc d'alba, de Víctor Gayà; *Marfuga*, de Germán Maeztu, i *Masurca de Praia*, de Jaume Benavente, van ser els primers guanyadors del Roc Boronat. Uns llibres molt diferents entre si però

magnífics tots tres. I en una línia similar de competència crec que podem encaixar-hi els deu contes que formen *Or cremat*, del mallorquí Francesc Llinàs, un home dedicat "a les fórmules químiques i a les equacions diferencials", segons llegim a la solapa, i que fa disset anys va debutar amb un recull de contes titulat *Perfum Maderas de Oriente* que va editar Quaderns Crema. D'aleshores ençà, silenci editorial fins al llibre d'ara.

Or cremat és un conjunt de deu relats ambientats de

Or cremat

Francesc Llinàs
Premi Roc Boronat
Proa
Barcelona, 2008
Preu: 15,50 euros
Pàgines: 151

Després d'un silenci de disset anys, Francesc Llinàs torna amb un recull de deu relats ambientats a la Mallorca rural allunyada del turisme. Històries de gent gran, de situacions terminals, amb el fil conductor de la solitud

1 2 3 4 5

manera explícita en alguns casos i simbòlica en d'altres en la Mallorca rural que viu allunyada del turisme. Són relats protagonitzats la majoria per gent gran o en situació terminal. La solitud, per tant, és el fil conductor que relliga tot el llibre. La solitud i una certa voluntat estilística de l'autor de transmetre al lector situacions i estats d'ànim a través d'un treball de llenguatge ben evident i ardu. Tant que en alguns casos el desenllaç de la trama arriba de manera sobtada, com si de cop i volta algú hagués forçat l'autor a aturar el raig dialèctic per enllestir la feina amb unes solucions -penso en els relats que obren i tanquen el recull, però no només en aquests dos- que semblen voler forçar un lligam concret entre tots els textos que trobo absolutament innecessari.

Aquí rau, al meu parer, la gran força d'*Or cremat* i alhora la seva gran feblesa: la magnífica mirada continguda del viatger sense nom que protagonitza el primer conte al costat de solucions metafòriques agafades pels pèls com "No vingueren els fills que haurien pogut reforçar els seus lligams i acabaren llençant als fems el vas compartit on dipositaven els seus respectius raspalls amb deixes de pasta dentifíria".*

JOCNOU Els premis

EMILI TEIXIDOR

El premi Nobel d'aquest any, atorgat a l'escriptor francès Jean-Marie Le Clézio, ha sorprès una mica, sobretot als que jugaven amb els rumors sobre finalistes (Vargas Llosa, Magrís i el poeta siríà Adonis). No parlarem del premiat, perquè ja està tot dit. A mi em fa gràcia que en les enciclopèdies se'l presenti com a escriptor francès i maurità, alhora, amb la biografia de paisatges variats que té, i m'agrada també que reconegui en una entrevista que li van fer abans del premi que la seva fascinació per altres cultures és deguda al monolitisme que troba en les cultures dominants occidentals, que

s'ocupen sobretot dels aspectes tècnics i urbans i deixen de banda i fins i tot impedeixen el desenvolupament d'altres formes d'expressió com la religiositat i els sentiments. "Tota la part desconeguda dels humans és menystinguda i fins i tot emmascarada en nom del racionalisme, i la meva atenció a tot això -diu- és la que em va portar a interessar-me per altres civilitzacions". L'anunci del premi ha atrapat llibreters i editors amb els pixats al ventre, com se sol dir. Obres esgotades o exhaurides perquè ningú no s'esperava el guardó i la promoció que comporta.

Els ianquis, dies abans, ja mostraven la seva preocupació i la seva decepció anticipada perquè entre els noms filtrats com a finalista no n'hi havia cap de casa. Ni Updike, ni Roth, ni DeLillo... Un acadèmic suec del jurat va declarar que Europa era el centre del món literari i no els Estats Units, i que els autors nord-americans eren "massa sensibles als corrents de la seva cultura de masses". Els tractava de populistes i de provincians alhora. Afegia que els EUA són massa insulars, que el país és massa isolat, que tradueixen poc i així no poden participar en el gran diàleg entre literatures.

Aquesta ignorància, reblava, els empetiteix. Déu n'hi do. Seria llarg fer la llista dels errors dels Nobel, i inútil, perquè estan a punt de sortir dos llibres que ho fan molt bé. Només diré que si el xinès Gao Xingjian va guanyar gràcies a la traducció de la seva obra al suec, també va ajudar, i molt, la traducció de l'obra de Neruda, i més que el traductor fos elegit membre de l'Acadèmia Sueca. El premi que m'ha satisfet més, però, ha sigut l'atorgat a Joan Margarit i la seva commovedora *Casa de misericòrdia*, i si volem que guanyi el Nobel, ja podem començar a traduir-lo al suec. Que no ens passi com amb Guimerà.*